

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu

CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: **PODÁVÁNÍ LÉKŮ - ÚSTY**

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum (období) vytvoření: 23. 3. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS3

Tematická oblast: **Podávání léků**

Předmět: Ošetrovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 02

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 26. 3. 2013

Ověřující učitel: Mgr. Čoudková, Mgr. Sedláčková, Bc. Sklenářová

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpurná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky se zásadami správného podávání léků ústy. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropských sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODÁVÁNÍ LÉKŮ ÚSTY (PER OS)

CÍL: ŽÁK

- vysvětlí účel aplikace léků ústy
- vyjmenuje nejčastější formy léků podávaných ústy
- uvede zásady správného podávání léků

- **Účinek léku aplikovaného per os se dostavuje přibližně za 20 – 30 minut!**
- **U léků aplikovaných sublinguálně (pod jazyk) se dostavuje účinek za 1 – 2 minuty!**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH ÚSTY

**Mezi nejčastější podávané formy léků per os
řadíme:**

- **Draže**
- **Tablety pod jazyk**
- **Zrníčka**
- **Šumivé tablety**
- **Léky v prášku**
- **Roztoky**
- **Směsi**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH ÚSTY

Mezi nejčastější podávané formy léků per os
řadíme:

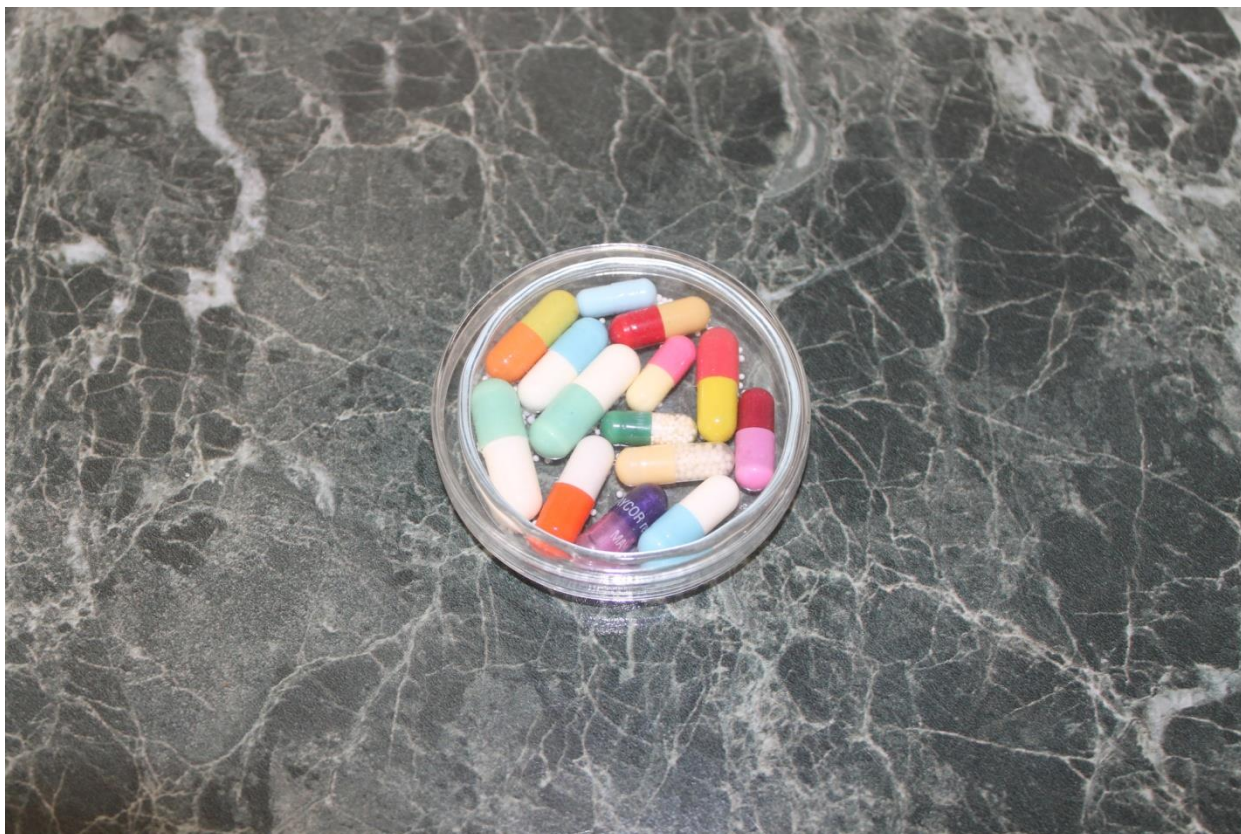
- **Tablety**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH ÚSTY

Mezi nejčastější podávané formy léků per os
řadíme:

- **Kapsle**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH ÚSTY

**Mezi nejčastější podávané formy léků per os
řadíme:**

- **Suspenze**
- **Olejnaté léky**
- **Sirupy**

FORMY LÉKŮ PODÁVANÝCH ÚSTY

Mezi nejčastější podávané formy léků per os
řadíme:

- Čaje

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Lékový podnos**
- **Léky v originálním balení**
- **Pinzeta**
- **Čisté a suché lékovky**
- **Lžičky**
- **Oboustranné lžice z umělé hmoty**
- **Odměrka**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- Léky v originálním balení

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Pinzeta**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- Čisté a suché lékovky
- Odměrka

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Lžičky**
- **Oboustranné lžíce z umělé hmoty**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Nůžky**
- **Emitní misky**
- **Čtverečky buničiny**
- **Fonendoskop**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Třecí miska s paličkou na drcení léků**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Kapátko**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Dělitko léků**

POMŮCKY K APLIKACI LÉKŮ ÚSTY

- **Tekutiny k zapití léků (čaj, voda)**
- **Lékařská dokumentace**

ORDINACE LÉKŮ

Léky se podávají 3x denně.

- **Ráno v 7,30 – 8,00 hod.**
- **V poledne mezi 11,30 – 12,00 hod.**
- **Večer mezi 17,00 – 18,00 hod.**

- **1 – 1 – 1 lék podáváme 3x denně**
- **1 – 0 -1 lék podáváme 2x denně, ráno a večer**
- **1 – ½ - 1 lék podáváme 3x denně, ráno,
v poledne ½ a večer**
- **D.p. – dle potřeby, 1 tbl./N – na noc**
- **D.o. – dle ordinace**

POVINNOSTI PŘED VÝKONEM

- **Umyjeme si ruce.**
- **Připravíme všechny pomůcky.**
- **Zkontrolujeme léky na podnose (expiraci, vzhled, sílu a způsob aplikace).**
- **Léky podáváme vždy z originálního balení.**
- **Dodržujeme předepsaný čas podání léků a způsob aplikace.**
- **Kontrolujeme léky při vyjmutí z lékárny, při vlastní přípravě k podání, při ukládání léků zpátky na podnos.**
- **Lékař poučí pacienta o důvodu aplikace léků.**

POVINNOSTI PŘI VÝKONU

- **Dodržujeme přesný čas podávání léků.**
- **Před podáním léků musíme identifikovat pacienta.**
- **Pacientovi, který není schopen užít léky sám, zajistíme pomoc.**
- **Léky vyjímáme z lahviček pinzetou, vkládáme je do lékovky.**
- **Nikdy na léky nesaháme rukou!!!**
- **Podnos s léky nikdy nenecháváme bez dozoru!**

POVINNOSTI PO VÝKONU

- **Zaznamenáme dávku léku, způsob podání a čas, podání ordinovaného léku stvrdíme svým podpisem.**
- **Sledujeme dosažení účinku léků, výskyt vedlejších účinků – ihned informujeme lékaře.**
- **Uklidíme pomůcky, doplníme chybějící léky.**

KOMPLIKACE

- **Nespolupracující pacient.**
- **Neschopnost pacienta lék přijmout – porucha vědomí.**
- **Výskyt nežádoucích vedlejších účinků léků, alergické reakce, pokud se objeví – léky dále nepodávat, informovat lékaře, zkontrolovat TK, P, TT a vědomí.**

OPAKOVÁNÍ

1. Které zásady je nutné dodržovat při podání léků ústy?
2. Jaké komplikace se mohou u pacienta vyskytnout po podání léků ústy?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

1.KELNAROVÁ, Jarmila. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty - 2. ročník, 1.díl, 1.vyd.* Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-2473105-6

Obrázky:

1. – 10. Vlastní tvorba